

УЧЕНИЙ РЕНЕСАНСНОГО МАСШТАБУ

Дмитро Сергійович Наливайко – напевно вчений ренесансного масштабу. У колі його зацікавлень українська література від давнини до сучасності в контексті світового письменства, зарубіжні літератури, теорія літератури. Його по праву можна включити до когорти таких літературознавчих велетів, як М. Грушевський, Д. Чижевський, О. Білецький, які заклали підвалини вивчення української літератури в системах міжнародних літературних відносин.

Дмитро Наливайко підніс українську компаративістику, яка хоч і мала давні потужні традиції, та все ж перебувала в парадигмі традиційних контактено-генетичних і типологічних підходів, на принципово новий методологічний рівень. У його працях ідеться вже не про впливи чи подібності, а про розвиток української літератури в силовому полі європейського літературного процесу, який має в основі спільні естетико-художні моделі й архетипові структури. Прикладом саме такого підходу стала його перша докторська дисертація про українсько-західноєвропейські зв'язки XI – XVIII ст., “зарубана” за часів “маланчуківщини”. Згодом вона була реалізована в монографіях “Спільність і своєрідність: Українська література в європейському літературному контексті” (1988), “Козацька християнська республіка (Запорозька Січ у західноєвропейських літературних пам'ятках)” (1992), а також у фундаментальній праці “Очима Заходу: рецепція України в Західній Європі XI – XVIII ст.” (1998), відзначеній 1999 р. Шевченківською премією.

Д. С. Наливайко дав нове дихання компаративістиці як галузі філологічної науки не лише своїми працями, серед яких варто назвати й такі два збірники його статей, як “Теорія літератури й компаративістика” (2006), “Компаративістика й історія літератури” (2007), а й значною організаційною роботою: внесення 1994 р. порівняльного літературознавства до переліку ДАКівських наукових спеціальностей; створення 2002 р. в Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України відділу компаративістики, який називають “київською школою” компаративістики.

Отримано 3 жовтня 2019 р.

Галина Сиваченко
м. Київ

Передплачуйте

СЛОВО *i* ЧАС

– єдиний академічний
літературознавчий журнал
про українську та світову літературу.
Передплатний індекс – 74423.

Архів на Web-сторінці за адресою:
<http://il-journal.com>

